

de SAAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

GEREFORMEERDE GEMEENTE
NISSE

04 Genade-
verbond

06 Deze boze
Haman

08 Mogelijkheden
voor gesprek

Werkelijk alle macht

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

Het is de tijd van de veertig dagen tussen de opstanding en de hemelvaart. Een goede tijd van meer vastigheid en veel onderwijs.

► En Jezus bij hen komende, sprak tot hen, zeggende: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.

Mattheüs 28:18

Mattheüs beschrijft ons maar twee verschijningen: aan de vrouwen (Matth. 28:1-10) en op de berg die Jezus had aangewezen (Matth. 28:16-20). Om deze laatste verschijning gaat het in onze tekst. In dit laatste hoofdstuk van zijn evangelie schijnt het dat de schrijver haast heeft. In twintig verzen trekt hij de lijnen door van de dag van de opstanding, de eerste dag der week (vers 1), naar de laatste dag van de wereld, de voleinding der wereld (vers 20). Dus de hele periode van de nieuwtestamentische kerk.

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE NISSE

De in Nisse en omgeving woonachtige leden van de Nederduitsch Gereformeerde Gemeenten kerken aanvankelijk in 's-Gravenpolder. In 1922 krijgen zij echter de beschikking over een eigen kerkje (met 150 zitplaatsen) aan de Zuidweg. De grond

hiervoor is gratis beschikbaar gesteld door Marinus, Francina en Wilhelmina Eckhardt. Op 14 december 1922 neemt ds. G. van der Garde uit Opheusden het kerkgebouw in gebruik en bevestigt hij de eerste kerkenraadsleden. Hij spreekt daarbij over Romeinen 16:5: 'Groet ook de gemeente in hun huis. Groet Epénetus, mijn beminde, die de eersteling is van Acháje in Christus'. Als ds. Van der Garde niet meer in staat is om voor te gaan, wordt er contact gezocht met de Gereformeerde Gemeenten. Op 11 oktober 1933 gaat de classis Goes akkoord met de aansluiting van Nisse. In 2018, 96 jaar na de ingebruikneming van het kerkgebouw, wordt het interieur vernieuwd. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Hulp van God verkregen hebbende'. De gemeente telt 48 belijdende leden en 31 doopleden.

De waarheid

In deze periode wordt niet alleen de leugen verspreid (vers 11-15), maar ook de waarheid: alles wat Ik u geboden heb (vers 19). Nu gaat het erom dat we van de vader der leugenen gebracht worden tot de Mond der waarheid, die in onze tekst aan het woord is. Hij spreekt twee troostwoorden, namelijk in vers 18 en 20. De troost van Zijn almachtige en wettige Heersersbevoegdheid: 'Mij is gegeven alle macht'. En de troost van Zijn genadige tegenwoordigheid: 'Ik ben met ulieden'. Tussen deze twee troostwoorden geeft Hij de blijvende opdracht om heen te gaan en te onderwijzen in de waarheid. Want heen gaan kan alleen wanneer we ons uitsluitend door Hem laten gezegen en wanneer we Zijn gemeenschap bij bevinding kennen. Een onmogelijke opdracht, ingeklemd tussen twee passende beloften: Ik kan en mag bij jullie zijn; en Ik zal bij jullie zijn. Mijn trouw zal jullie altijd vergezellen. Hoe donker de dagen ook mogen zijn en worden. In kerk en wereld, zoals in 2024.

Opnieuw

Gehoorzaam zijn de elven vanuit Jeruzalem, waar ze Hem al ontmoet hadden, naar het noorden gegaan, naar de aangewezen berg in Galiléa. In de weg van gehoorzaamheid komt de Heere altijd mee. Opeens verschijnt de Opgestane op die berg. Hij is al vaker verschenen: zonder Thomas en een week later met Thomas. Dus ze zien Hem niet voor het eerst in Zijn heerlijkheid van na Pasen. Ze leren een komende en gaande Jezus kennen, waarvoor de Heilige Geest onmisbaar zal blijken te zijn. Want de ogen openen en de Schriften openen (Luk. 24:31, 32 en 45), dat blijft zo noodzakelijk voor dwaze zondaren.

Twifelen

De elven zijn opnieuw samen met hun Meester, in de heerlijkheid van de Overwinnaar over dood en hel. Een hernieuwde ontmoeting! Wat lezen we dan? 'En als zij Hem zagen, baden zij Hem aan, doch

sommigen twijfelden' (Matth. 28:17). Een aantal valt in verwondering en aanbidding op de aarde, maar, wat pijnlijk, er zijn er ook die twijfelen: 'Zou het waar zijn, zou het wel echt zijn?' Ze worden heen en weer geslingerd tussen hoop en vrees. En dat terwijl ze Hem toch al eerder hebben aanschouwd.

Hij wil steeds weer de Eerste zijn, wanneer een ellendige twijfelaar maar niet bij Hém kan komen.

Twijfel is een verstikkende woekerplant, wanneer we het Godswerk verdacht houden. Ondanks alle voorgaande bemoeienissen. Drie jaar lang hebben ze Zijn onderwijs ontvangen. En wat is er niet allemaal gebeurd rond Goede Vrijdag en zeker met en na Pasen? De Vrededorst uit het geopende graf! Hoe droevig is dan de pijnlijke ervaring van al Gods oprechten, als ze dit kwaad van de twijfel maar niet uitgeroeid krijgen. Maar nu het wonderlijke in het leven van zulke onverbeterlijke zondaren: 'En Jezus bij hén komende...'. Niet slechts bij aanvang, maar steeds weer. Hij wil steeds weer de Eerste zijn, wanneer een ellendige twijfelaar maar niet bij Hém kan komen. Hij komt dichterbij, niet alleen bij de aanbidders, maar ook bij de twijfelers. Dit is nu kenmerkend voor heel het werk van Vorst Immanuël. Hier staat de getrouwe Zaligmaker, in het planten en oefenen van het geloof, in het begin en in het vervolg van Zijn (genade)werk. Steeds maar weer blijkt het: en Jezus bij hen komende... Zelfs al kun je het maar niet geloven,

door die vreselijke twijfel. Het gaat ook nu (weer!) van Hém uit. Hij stuurt ze niet weg. Hij laat die tobbers niet aan zichzelf over.

Alle macht

Terwijl Hij dan zo dicht bij hen állen staat, spreekt Hij de woorden: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde'. Er gaat kracht van Hem uit, ook om te geloven. Ingewonnen door zoveel liefde en trouw gaat het buigen en geloven vanzelf. En er staat álle macht nietwaar? Noem maar op wat hier niet onder valt, in uw hart en leven, in kerk en samenleving, in deze angstaanjagende wereld, vol van bloed, vuur en rookpilaren (Joël 2: 30; Hand. 2:19). De almachtige Zoon des Vaders, nu in het vlees, verzezen uit het graf, heeft de bevoegdheid gekregen om overal te heersen. Hij is de wettige Heerser. Hij heeft het voor het zeggen. Hij heeft het eerste en het laatste woord over ieders leven. Over heel de kerk en heel de wereld.

Genadekracht

Op grond van Zijn verdiensten mag Hij regeren, boven in de hemel en onder op de aarde. Zo is het Hem beloofd in Psalm 2: 'Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion...'. En ook in Psalm 110: 'Heers in het midden Uwer vijanden...'. Zo is van Hem geprofeteerd tegen de maagd Maria in Lukas 1 vers 32 en 33: 'Deze zal groot zijn..., en Zijns Koninkrijks zal geen einde zijn'. Zo heeft Hij Zijn macht tot hiertoe getoond in de overwinning over dood, hel en alle machten der duisternis. Zo zal het blijken in het voortwentelen van de eeuwen, totdat God Zijn doel heeft bereikt. Door de gruwel der verwoestingen heen zal God door Hem Zijn verkoren Kerk hebben en alle eer en aanbidding ontvangen. Openbaring 4 en 5 zijn hierover niet onduidelijk. In Hem is de bron van kracht en troost. In Hem ligt het begin en het einde van Gods raadsplan met kerk en wereld. Hebt u Zijn levendmakende genadekracht al in uw hart ervaren? Hij kán niet zonder onderdanen zijn (Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 27). ♦

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

We gaan over tot de letter B, om enkele benamingen van het geloof te noemen die met deze letter beginnen.

B

BEGINNEN

Het eerste wat nu onze aandacht vraagt, is dat het geloof een 'beginnen' genoemd wordt. In Galaten 3:3 spreekt Paulus over 'beginnen met de Geest'.

Wat deze woorden op zichzelf betreft, moeten we weten dat er in de tijd van Paulus Joodse kettters waren. Zij gaven voor tot het geloof in Christus gekomen te zijn, maar ze hielden toch nog vast aan de oude zuurdesem van de wet. Zij leerden dat het om gerechtvaardigd te worden nodig was de zedelijke en ceremoniële wetten nauwgezet te onderhouden.

Deze lieden - in hun hart farizeeërs - hadden het ervoor over om landen te bereizen en zeeën over te steken, als ze maar bekeerlingen (proselieten) konden maken. Daardoor brachten zij grote beroering in de gemeenten, zoals blijkt uit Handelingen 15 en uit deze brief aan de Galaten. Hierin handhaaft de apostel de zuivere en Goddelijke leer van de vrije, soevereine rechtvaardigmaking van de zondaar. Hij wil in de tekst die ons uitgangspunt is, de Galaten voorhouden hoe ijverig zij begonnen waren. Zij hadden Jezus Christus, de Gekruisigde, Die hun door de prediking van Paulus verkondigd en aangeboden was, met een oprecht hart en in grote bereidwilligheid omhelsd en aangenomen als de enige Oorzaak van hun zaligheid. Welnu, dat was het 'beginnen met de Geest'. ▶

► Dat wordt zo geformuleerd omdat de Heilige Geest de Oorzaak is van hun geloof. Hij heeft het vanaf het begin gewerkt en in de voortgang ervan ondersteund. De uitdrukking 'met de Geest' kan ook betekenen: 'met de leer van het Evangelie van de gekruisigde Christus'. Daarmee waren ze begonnen. Ze hadden hun vroegere weg verlaten en wandelden nu op de weg van het geloof. Het Evangelie wordt meermalen 'Geest' genoemd, bijvoorbeeld in de tekst: 'De letter doodt, maar de Geest maakt levend'. Dat wij hier onder 'de Geest' de geestelijke leer van het zalige Evangelie moeten verstaan, is duidelijk door de tegenstelling met 'vlees'.

De Galaten waren namelijk geen zinnelijke, losbandige en goddeloze mensen, maar bijzonder deugdzaam en vol ijver om door de werken heilig te worden. Daarom telde hun eigen gerechtigheid voor hen ook mee om tot de rechtvaardigmaking te komen. Zij stelden dat ze deels door de gerechtigheid van Christus, en deels door het onderhouden van de zedelijke en ceremoniële wetten gerechtvaardigd werden. Maar dat is nu juist het ondraaglijke juk dat noch wij noch onze voorvaders hebben kunnen dragen (zie Hand. 15:10-20). Hieruit blijkt wel dat men er behoorlijk naast zit, als men hier alleen denkt aan het onderhouden van de ceremoniën. Dat was niet zo'n ondraaglijk juk. Maar het onderhouden van de ceremoniële wet met het doel daardoor gerechtvaardigd te worden - dát is ondraaglijk! Ik vraag u, toehoorders, om Handelingen 15:1 en 10 met elkaar te vergelijken. Omdat de zaken zo liggen, leidt de apostel hieruit af hoe verkeerd en onverantwoord het is om 'met het vlees te eindigen'. Of wij onder 'het vlees' nu de zonde willen verstaan óf de wet (zo genoemd vanwege haar zwakheid en gebrekkigheid), is ons om het even. Wij denken dat het 't beste is om er het onderhouden van de ceremoniën naar de letter van de wet in te zien.

► wordt vervolgd

Het wezen en de bediening van het genadeverbond

ds. G.J. van Aalst, Nieuw-Beijerland

Drie woorden vragen om duidelijkheid: het genadeverbond, het wezen en de bediening ervan. Het gaat er niet om om hierover te strijden, maar om de grote waarde ervan te benadrukken.

De omschrijving van 'genadeverbond' door Abraham Hellenbroek blijft onovertroffen. Die moeten we goed onthouden: 'Het genadeverbond is die weg, waarlangs God door Christus het eigendom wordt van de zondaar en de zondaar het eigendom van God'. We spreken over genade, de vrije gunst die eeuwig God bewoog. Iets wat God aan niemand verplicht is te geven. Nu het wonderlijke in het woord genadeverbond: de Heere verbindt Zich om vrijmachtig Zijn gunst te schenken aan verloren zondaren. Onder het genadeverbond ligt dus begrepen: heel de weg die daartoe behoort, van eeuwigheid in de verkiezende liefde, tot eeuwigheid in de eeuwige heerlijkheid. Dus van levendmaking tot heerlijkmaking. Het gaat om heel de weg bij God vandaan, om een verloren zondaar als een goddeloze met God te verzoenen, hem te vernieuwen en eeuwig tot Gods eer te doen leven. En om zochterschapen te worden. Want 'wat is het voornaamste en hoogste doel van de mens? Om God te verheerlijken en zich eeuwig en volkomen in Hem te verheugen' (Grote Catechismus van Westminster, vraag 1).

Het wezen

Om welke zondaren gaat het dan?
De mensen die dit wezenlijk geldt

zijn de gegevenen des Vaders, de verkorenen van eeuwigheid. Dat is Gods Kerk met een hoofdletter, het zijn de schapen van Christus, de Zijnen, 'die allen en die alleen' (Dordtse Leerregels, hoofdstuk 2, art. 8). Want genade is altijd soeverein, altijd verkiezend, altijd vrijmachtig, eenzijdig en onverdiend. Dat hoeft ons niet te verwonderen of te ergeren. Dit is het genadewonder dat God Drie-enig heeft uitgedacht en uitgewerkt. De verkiezing van de Vader, de verlossing van de Zoon en de toepassing van de Heilige Geest. Het is alles uitsluitend het genadewerk van God Drie-enig alleen.

De bediening

Dat er bij God genade te verkrijgen is, om Jezus' wil, en dat Hij dat door Zijn Geest uitwerkt, maakt Hij bekend door middel van Zijn Woord. De kring waarbinnen Hij dat bekendmaakt, noemen we 'de bediening van het genadeverbond'. Daar vindt de dienst der verzoening plaats. Daar klinkt het rijke Evangelie tot ons eeuwig behoud. Daar 'worden we ernstiglijk geroepen tot God te komen (Dordtse Leerregels, hoofdstuk 3/4, art. 8). Daar belooft de Heere zelfs te werken in de lijn der geslachten. Daar klinkt voortdurend de boodschap van Gods genade: alleen om Christus' wil, alleen

door de wederbarende werking van de Heilige Geest. Deze kring noemen we dus ‘de bediening van het genadeverbond’, waarbinnen wij met onze kinderen mogen leven. Daar zijn we binnen gedragen, terwijl we er niet om vroegen. Daar zijn we binnen gehouden, terwijl we weglopers bij God zijn.

De HEERE haalt Zijn Jakobsvolk uit de breedte der aarde.

De openbaringsvorm

De vorm van deze bediening is in de loop van de eeuwen gewijzigd. Er zijn vier perioden te onderscheiden: De eerste was de tijd van Adam tot Abraham, waarbij deze kring van de bediening van het genadeverbond sterk

persoonlijk was, *particulier*, zeggen we dan. Hoewel de gezinskring daar ook al van belang bleek. Denk maar aan Noach met zijn acht zielen in de ark. Ze deelden in de bijzondere (ziels)zorg des Heeren.

De tweede periode was van Abraham tot de Sinaï. Deze tijd duiden we aan met *patriarchaal*: de aartsvaders met hun familie en hun personeel, de hele maatschappelijke kring rond de aartsvaders. Die was dus breder dan de particuliere vorm. Hagar en Ismaël deelden ook in de voorrechten van de bediening van het genadeverbond, de zegeningen bij het altaar van Abraham.

De derde fase was nog weer breder, van de Sinaï tot Pinksteren, het hele volk van Israël. De hele natie van de Joden deelde in deze genadebediening van het verbond. *Nationaal* maakte de HEERE Zijn bemoeienissen in de bekendmaking van Zijn verbond en woorden. Zij moesten het weten Wie Hij is en hoe Hij werkt. Van kind tot kind.

Ten slotte werd in de vierde en laatste periode de kring nog breder: *internationaal*, wereldwijd, uit Jood en

heiden bracht de HEERE samen onder Zijn verbondsgeheimenissen. De kerk van het nieuwe verbond is de werkplaats van de Heilige Geest, waarbinnen God Zijn waarheid nimmer zal krenken, maar eeuwig Zijn verbond gedenken. De Heere werkt niet meer (bijna) uitsluitend in harten van Abrahams nageslacht, want ook de volkeren zullen van diezelfde genade horen en die ontvangen. De HEERE haalt Zijn Jakobsvolk uit de breedte der aarde. Zijn Woord gaat uit tot de verste stranden. De God van Abraham werkt in diens nageslacht en onder de volkeren.

Het volk van God

Laat het duidelijk zijn dat het genadeverbond een wezen heeft: Gods verkorenen. En ook dat dit wezen een bediening heeft: aan Jood en heiden worden de woorden Gods toebe-trouwd. De Joden waren de eersten, de volkeren zijn sinds Pinksteren toegevoegd bij de internationale, kerkelijke genadebediening.

Binnen deze genadebediening loopt altijd een scheidslijn. Denk aan Cham in de ark, of aan Ezau in Izaks tent. In de derde periode bleek pijnlijk niet alles Israël te zijn dat Israël genoemd werd (Rom. 9:6). Er liep een pijnlijke scheidslijn door Israël, die openbaar kwam in de levensvruchten: de ware bekering tot God en het ware geloof in Christus. Diezelfde scheidslijn loopt volgens 1 Korinthe 10:1-12 ook door de nieuwtestamentische gemeente, die onder Jood en heiden wordt samengeroepen. Wezenlijk is alleen ‘het volk van God’, de wedergeboren kinderen van God uit Jood en heiden.

Het is goed om deze bekende onderscheiding helder te houden en eenduidig te gebruiken. Met als vraag aan u die onder de bediening leeft, of u bij het wezen hoort. Met als kernzaak: kent u bevindeljk het Hoofd van het genadeverbond? Bent u wezenlijk in Christus Jezus ingelijfd? Bent u het eigendom van God door Christus geworden? De weg waarlangs dat gebeurt, maakt ons immers tot het ware volk van God. ♦

▶ ‘Wat is het voornaamste en hoogste doel van de mens? Om God te verheerlijken en zich eeuwig en volkomen in Hem te verheugen’ (Grote Catechismus van Westminster, vraag 1). Foto: Westminster Abbey Londen

Deze boze Haman

Esther lezen op het Purimfeest

ds. M.L. Dekker, Nazareth

Het Purimfeest ligt achter ons. Het was een gedenkwaardig Purim in oorlogstijd. Nog niet eerder hebben we dat zo gevoeld als gemeente. Er lag die avond een zware druk op ons allen.

Drie jonge soldaten van 20 jaar waren onder het gehoor. Ze hadden een weekend vrij.

De wreedheden van 7 oktober liggen bij iedereen nog vers in het geheugen. Iedere dag komen er verhalen boven van mensen die de gruweligheden overleefd hebben of van familieleden van wie nog een kind, man of vrouw, moeder of vader in de tunnels in Gaza zitten. Gebroken families.

Het boek Esther

Op Purim wordt al duizenden jaren het hele boek Esther gelezen.

De woorden hebben niets aan actualiteit ingeboet. We hebben deze avond stilgestaan bij hoofdstuk 7 vers 6a: 'En Esther zeide: De man, de onderdrukker en vijand is deze boze Haman!' Haman probeerde de gunst van koning Ahasvéros te winnen door omkoping en laster. Hij stelt dat er

een staatsgevaarlijk volk is, dat uitgezaaid is in het hele rijk. Dat volk moet verdelgd worden. En Haman heeft er miljoenen voor over: 300.000 kilo zilver! Perzië moet Jodenvrij worden.

Aloude strijd

Er is nog niets veranderd. De tactiek van omkoping van regeringen en lastercampagnes tegen de Joden is door de geschiedenis heen hetzelfde gebleven. Het is de aloude strijd tussen het Vrouwenzaad en het slangenzaad. We hebben als gemeente op Purim Genesis 3 vers 15 gelezen, de moederbelofte. Door de zondeval is satan onze geestelijke vader geworden. Hij haat God en hij haat het volk van Israël.

In de wereldgeschiedenis zien we hoe de duivel iedere keer opnieuw de haat tegen het Joodse volk opwekt. Zo hitste hij ook Haman op om te voorkomen dat de Messias geboren werd. Maar al zijn pogingen bleken ijdel. Er is in de eeuwigheid hulp besteld bij een Held. Deze Held heeft dood, hel en satan overwonnen.

Antisemitisme

Maar al weet satan dat hij met de dood van Christus aan het kruis verslagen is, toch gaat hij door. Hij blijft het volk Israël aanvallen, want de beloften dat het volk tot de kennis van de Zaligmaker zal komen, mogen niet vervuld worden. Iedere keer weer laat hij het monster van antisemitisme de kop opsteken.

We zagen het deze Purimavond voor ons, zoveel moderne Hamans: Hamas, Hezbollah en Iran, het Perzië van Haman! En dan niet te vergeten de pro-Palestijnse demonstranten overal ter wereld, die roepen: 'From the river to the sea...'. Deze mensen zijn verblind. Ze weten niet dat ze schreeuwen tegen God en tegen Zijn Woord. God Zelf gaf de grenzen aan het volk Israël in Jozua 1 vers 4: 'Van de woestijn en dezen Libanon af tot aan de grote rivier, de rivier Frath, het ganse land der Hethieten, en tot aan de Grote Zee, tegen den ondergang der zon, zal ulieder landpale zijn.' Dus 'From the river to the sea...' is dit land aan Israël beloofd.

▶ Dagelijks worden raketten en drones door Hezbollah afgevuurd. Alle schuilkeiders in Galiléa zijn in gereedheid gebracht.

De HEERE brult

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

Groot contrast

Ging het op het Purimfeest in Nazareth dan alleen maar over politiek? Nee, we mochten wijzen op het grote contrast tussen de geschiedenis van Haman en de geschiedenis van Christus. Haman wilde Gods volk vernietigen, maar Christus kwam in de wereld als het Lam Gods om Zijn kinderen te redden. Een agressor kent geen barmhartigheid, maar Christus is genadig en barmhartig. Een despoot denkt alleen aan zichzelf, aan macht, eer en geld. Christus kwam als een Dienstknecht om te dienen, om armen en ellendigen te redden uit de banden van de dood. Het rijk dat al deze Hamans opbouwen, stort vroeg of laat in. Maar Gods Koninkrijk blijft tot in der eeuwigheid, vanwege het offer op Golgotha.

Een agressor kent geen barmhartigheid, maar Christus is genadig en barmhartig.

Gebed voor Israël

Geliefde Israëlvrienden, de Heere geve blijvend gebed voor onze oudste broeder. Hier in het noorden is het leger in staat van opperste paraatheid voor een grote oorlog met Libanon. Al bijna een half jaar lang zitten meer dan honderdduizend mensen in hotels, omdat ze niet naar huis terug kunnen. Dagelijks worden raketten en drones door Hezbollah afgevuurd. Alle schuilkeiders in Galiléa zijn in gereedheid gebracht. Bid of het volk mag schuilen in die Schuilplaats van de Allerhoogste, de Schuilplaats van de Bewaarder Israëls, Die niet slaapt noch sluimert. ♦

En de HEERE zal uit Sion brullen en uit Jeruzalem Zijn stem geven, dat hemel en aarde beven zullen; maar de HEERE zal de Toevlucht Zijns volks en de Sterkte der kinderen Israëls zijn. En gijlieden zult weten dat Ik de HEERE uw God ben, wonende op Sion, den berg Mijner heiligheid; en Jeruzalem zal een heiligheid zijn, en vreemden zullen niet meer door haar doorgaan.

Joël 3:16-17

Zelfs achter de tralies in een dierentuin zijn leeuwen indrukwekkende dieren. Wanneer de mannetjesleeuw zijn bek opent en brult, merk je hoe gevaarlijk zo'n dier is. Glimlachend stellen we bange kinderen gerust: hij kan toch niet bij je komen.

Net als de profeten Hoséa (11:10) en Amos (1:2; 3:8) vergelijkt Joël de HEERE met een brullende leeuw. Sion werd bedreigd door de aanstormende vijanden. De priesters kermden bij het altaar: *Spaar Uw volk, o HEERE, en geef Uw erfenis niet over tot een smaadheid* (2:17). En nu gaat de HEERE het voor Zijn volk opnemen. Hij brult als een leeuw vanuit Sion. Zelfs de hemel en aarde beven bij dit geluid. We zouden denken dat dit brullen is bedoeld om de vijanden af te schrikken. En dat dit brullen voorafgaat aan hun vernietiging. Dat is zeker zo. Maar wanneer we Schrift met Schrift vergelijken, ligt er een rijke belofte in deze tekst. In Haggai 2:7 en Hebréeën 12:26 wordt ook gesproken over het bewegen van hemel en aarde. Dit duidt op grote veranderingen. De heidenen zullen namelijk komen tot de God van Israël om Hem te dienen! Zie daar de vijanden aanstormen op Sion. De HEERE geeft uit Jeruzalem Zijn stem. En... vijanden vallen verslagen aan Zijn voeten, buigen onder Zijn genadeheerschappij, en worden van vijanden vernieuwd tot vrienden. Daarom vergelijken de kanttekeningen dit brullen met de prediking van het Evangelie.

Toevlucht

Het brullen schrikt niet alleen af, het trekt ook aan. *De HEERE zal een Toevlucht zijn.* Zondige mensen zullen

komen om hun Rechter om genade te bidden. Ze vluchten tot de enige Schuilplaats die de HEERE opende in Zijn Zoon. Ze komen schuilen in Zijn Borgwerk en vinden allerlei vertroosting in Zijn wonden. Als de HEERE komt om gericht te houden, kun je alleen maar veilig zijn... bij Hem.

Ook in dit stukje brult de HEERE. Glimlacht u, alsof deze Leeuw niet bij u zal komen? Probeert u Hem te ontlopen zolang het kan? Of, komt u bevend tot Hem. Biddend om genade en ontferming om Jezus' wil? *Wanneer Hij brullen zal, dan zullen de kinderen van de zee af al bevende aankomen* (Hos. 11:10).

Heiligheid

In de ver vooruitziende blik van Joël lijkt het nieuwe Jeruzalem al neergedaald vanuit de hemel. De HEERE woont op Sion, de berg van Gods heiligheid. Maar niet alleen de tempel, heel Jeruzalem is heilig. *Gans heilig, volkomen alsdan geheiligd (...)* en ook *gezuiverd van het lastige gezelschap aller onheilige bokken en huichelaars, die van Christus niet zijn en Zijn Geest niet hebben* (kanttekening 43). Er zullen geen vreemden meer in de stad komen. Dat is de toekomst van Gods Kerk. God zal bij hen wonen. Hij Zelf hun eeuwig Zijn volle gunst betonen. Ze zijn zelf volkomen heilig. Geen enkele zonde komt meer in hen op. Iedere medebewoner van Jeruzalem is hun vriend en metgezel. Twist en wrok is verdwenen. *De troon Gods en des Lams zal daarin zijn, en Zijn dienstknechten zullen Hem dienen* (Op. 22:3). Zullen wij elkaar daar ontmoeten?

► wordt vervolgd

Mogelijkheden voor gesprek

Studiesecretariaat Schriftgezag

De vorige keer is vanuit de gereformeerde belijdenis een weg gewezen voor het omgaan met de moderne vragen van onze tijd. De manier waarop mensen de Bijbel zien (Schriftverstaan) heeft altijd te maken met de manier waarop mensen over zichzelf denken (zelfverstaan).

Het doel van deze reeks is nu niet om al die moderne vraagstukken één voor één te analyseren, maar om het moderne ervan te ontmaskeren. Daarvoor moeten we doorvragen naar het Schriftverstaan en het zelfverstaan. Deze tweeslag opent de mogelijkheid tot het gesprek en maakt het mogelijk om de weg te vinden vanuit deze moderne cultuur terug naar de Heilige Schrift.

Leegte

Wanneer de vraag gesteld wordt waar de moderne mens zijn zelfverstaan op baseert, zal uit het antwoord blijken dat daar eigenlijk geen echte basis voor is. De moderne mens heeft wel een duidelijk beeld van zichzelf, maar hij heeft geen bronnen om dat beeld gezaghebbend te onderbouwen. Hij verwerpt de Schrift als bron van zelfkennis, maar heeft geen andere bronnen daarvoor in de plaats. Hij ziet zichzelf als een individu die het eigendom van zichzelf is: Ik ben een weldenkende man of een doortastende vrouw, omdat ik mezelf zo zie. Ik ben homo of hetero, omdat ik mezelf zo beleef. We noemen dit zelfidentificatie. Achter deze moderne zelfidentificatie zit een

diepe leegte. Het is belangrijk om die leegte af te tasten.

Bevestiging

Nu kan iemand zeggen: voor christenen is dat moderne zelfverstaan inderdaad erg leeg, maar een seculier iemand ervaart die leegte toch helemaal niet? Veel mensen hebben de Bijbel gewoon niet nodig om te weten wie ze zijn. Toch wordt die leegte wel degelijk zichtbaar in onze samenleving, met name in de behoefte aan bevestiging. Mensen hebben vandaag een grote behoefte aan bevestiging van hun identiteit door de omgeving. Dit verlangen naar bevestiging is de drijvende kracht achter bijvoorbeeld het LHBTI-emancipatiestreven. Het is ook de drijvende kracht achter modern-christelijke opvattingen over LHBTI. Als iemand zonder God een eigen identiteit wil vormen, dan kan hij die identiteit maar moeilijk in eigen kracht vasthouden. Hij heeft dringend behoefte aan bevestiging van de omgeving. Daarom ervaren mensen het als een persoonlijke aanval als ze niet goed worden aangesproken, of niet inclusief genoeg benaderd worden, of niet worden bevestigd in

wie ze zelf denken dat ze zijn. Dit is de reden dat de LHBTI-beweging niet zozeer inzet op een inhoudelijke discussie met argumenten, maar het liefst gebruik maakt van machtsmiddelen. Wie niet mee doet met het bevestigen van iemands zelfidentificatie, die moet zelf maar uitgesloten worden. Daarom is het zo belangrijk om hier niet vredelievend in mee te gaan. Iemand in een onbijbels zelfbeeld bevestigen is niet alleen harteloos en liefdeloos, maar doet ook afbreuk aan de bouw van het Rijk van God.

Wegdrukken?

Maar moeten we ons gevoel over onszelf dan maar wegdrukken? Als een vrouw zich geroepen voelt tot predikant, moet ze dat dan maar negeren? Moet iemand die anders geaard is, zijn gevoelens maar onderdrukken?

Trouw zijn aan jezelf is dus in de eerste plaats als schepsel trouw aan God en Zijn Woord zijn.

Dit zijn intense vragen die om pastorale wijsheid vragen. Vanuit de sleutels van zelfverstaan en Schriftverstaan kan aan de behandeling van deze vragen goed richting gegeven worden. Deze gevoelens moeten niet eerst weggedrukt worden, maar ze moeten eerst vanuit de Schrift worden uitgelegd. Wat betekenen ze eigenlijk? Wij zijn leugenachtig en onszelf niet toevertrouwd. Het is dus niet veilig om alleen ons eigen beperkte licht over onze gevoelens te laten

schijnen. Het licht van de alwetende God hebben we nodig. De Schrift werpt licht op de vraag wat ons willen, voelen en wensen betekent.

Daarnaast is het belangrijk om te erkennen dat onze kennis over onszelf altijd oppervlakkig is. Wij hebben maar schepselkennis van onszelf. We doorgronden onszelf niet. God daartegenover heeft Schepperkennis van ons. Hij kent Zijn schepping door en door. David kon daarom zeggen: 'Gij doorgrondt en kent mij' (Ps. 139:1). Ieder mens moet dus bereid zijn de kennis over zichzelf op grond van Gods Woord te laten corrigeren. Wat wij wensen, willen en voelen is nog niet hetzelfde als wie of wat we zijn volgens de alwetende God.

Toegepast op de genoemde voorbeelden: een vrouw die verlangt naar het predikantschap en dat interpreteert als roeping van God, heeft de Schrift niet aan haar kant. Dit roepingsbesef is slechts een uiting van hoe ze zichzelf verstaat. Dit kan toch geen basis zijn om dit belangrijke werk op zich te nemen? Iemand die anders geaard is en zijn gevoelens zo interpreteert dat hij ze moet opvolgen, handelt in strijd met de door God ingestelde scheppingsorde.

De Schrift leert ons dat de zonde doorgedrongen is op alle terreinen van ons bestaan. Ook op het vlak van de seksualiteit heeft het zijn ontwrichtende werk gedaan. Zonde is afwijking van Gods maatstaf. Hoe zou een christen nu kunnen verlangen naar verlossing van de zonde en tegelijk de zonde te vriend houden?

Trouw aan jezelf?

Vandaag de dag zijn veel mensen bang om niet authentiek te zijn en ontrouw te zijn aan zichzelf. Je moet toch trouw zijn aan jezelf? Jazeker, maar in moderne zin betekent dat: trouw zijn aan wie je zelf denkt dat je bent. Is je zelfkennis verkeerd, dan ben je dus ook niet echt trouw aan jezelf. Christus ging de weg die volgens de moderniteit als ondergang

en verlies beschouwd moet worden. Maar Hij was trouw aan Wie Hij werkelijk was.

Het lijkt misschien ondergang en verlies als je je eigen gevoelens niet navolgt, maar juist dan moet de vraag gesteld worden: hoe zwaar weegt nu het Voorbeeld van Christus? Trouw zijn aan jezelf is dus in de eerste plaats als schepsel trouw aan God en Zijn Woord zijn.

Zijn het nieuwe vragen?

Sommige christenen vinden deze moderne vragen zó nieuw, dat ze om een hele nieuwe benadering vragen. De kerk zou haar oude uitgangspunten voor de beantwoording van deze vragen niet kunnen gebruiken. De gereformeerde belijdenis zou zwijgen over deze moderne vragen. Is dat zo?

Vanuit de nauwe verbinding van zelfverstaan en Schriftverstaan blijkt dat de vorm waarin de moderne vragen zich voordoen wel nieuw is, maar dat ze hun oorsprong hebben in veel oudere ontwikkelingen in de kerkgeschiedenis. Sinds de opkomst van de Verlichting voelt de westerse mens zich steeds minder schuldig

en minder afhankelijk. Dit ontbrekende schuldbesef en het gevoel van onafhankelijkheid vormt de basis van moderne vragen rond seksualiteit, wetenschap en cultuur. De moderne vragen van vandaag zijn niet meer dan een radicale vorm van het verlichte denken. De wortels van dit verlichte denken zijn echter zo in strijd met het klassieke christendom, dat het in het belijden van de kerk allang is weerlegd. Zo is tijdens de Dordtse Synode beslist: God centraal, de mens op zijn plaats. Vandaag staat op een andere manier hetzelfde ter discussie.

Zeer ingrijpend

Hoe ingrijpend zijn deze moderne vragen voor de kerk van vandaag? Daarop is maar één antwoord: zeer ingrijpend. Het zelfverstaan van mensen staat op het spel. Het Schriftverstaan staat op het spel. Opnieuw is er de poging om de soevereine God in te wisselen voor de autonome mens in een soevereine cultuur. Zullen we trouw blijven aan de belijdenis? ♦

► wordt vervolgd

► De moderne mens ziet zichzelf als een individu die het eigendom is van zichzelf.

Woordbediening geeft vreugde

W.B. Kranendonk, Amersfoort

De eerste liefde is ds. C.G. Vreugdenhil na vijftig jaar niet kwijtgeraakt. Nog altijd weet hij zich zeer verbonden aan de kerk in Papoea. 'De jonge kerk, in het bijzonder de gemeente van Landikma, ligt me nog altijd na aan het hart'.

▶ Ds. C.G. Vreugdenhil is 50 jaar predikant.

Dat de 23-jarige student van de Theologische School in Rotterdam ooit op het zendingsveld zou werken, kwam toen niet op in zijn gedachten. Hij dacht in de pastorie terecht te komen. Totdat de toenmalige zendingspredikant ds. G. Kuijt de studenten kwam vertellen over het zendingswerk. Hij liet weten dat de mensen op de post Landikma dringend om een predikant, 'een vader en een moeder', vroegen. Dat liet student Vreugdenhil niet los. De Heere bepaalde hem bij het gezicht van de reine en onreine dieren dat Petrus kreeg. 'Het trof me dat de onreine dieren ook werden opgenomen'. Lezend in Handelingen kwam hij bij het gezicht van de Macedonisch man: 'Kom over en help ons'. Daarna kreeg hij een telefoontje van zendingsdeputaat ds. A. Vergunst. Die vroeg hem

of hij en zijn vrouw naar Landikma wilden gaan. 'Deze roepstem kon ik niet naast me neerleggen. Ik heb er nadien nooit meer aan getwijfeld of ik naar Landikma moest. Mijn vrouw volgde me'.

Aanvankelijk wilde student Vreugdenhil met zijn onderwijzersdiploma op zak naar het zendingsveld vertrekken. 'Mijn medestudent H. Paul heeft me daarvan weerhouden. Hij zei: 'Eerst je opleiding tot predikant en je studie Theologie in Leiden afmaken'. Paul was voor mij een vaderlijke vriend'. Vanwege de verwoesting van de post Nipsan in mei 1974 vertrok het zendingsechtpaar onverwacht snel naar Irian. De moordpartij op deze post leidde tot spanning. De jonge kerk was ontredderd. Omdat ds. Kuijt in Amerika zat, moest de onervaren, jonge zendingspredikant erheen. Gedurende die eerste reis naar Papoea ervoeren ds. Vreugdenhil en zijn vrouw dat de Heere hen bewaarde. 'Tijdens de vlucht brak er brand uit in het vliegtuig. Op zeker moment konden we elkaar in de cabine niet meer zien vanwege hevige rookontwikkeling. Toch heb ik er geen moment aan getwijfeld dat we veilig zouden aankomen. De Heere had immers gezegd dat ik daar moest arbeiden in Zijn Koninkrijk'. Ds. Kuijt was de eerste die namens de gemeenten begon met het zendingswerk op Irian. De opdracht voor ds. Vreugdenhil was structuur in het kerkelijk leven aanbrengen. 'Ik mocht jonge mannen opleiden.

Met veel vreugde heb ik hun lesgegeven in Schrift en belijdenis. Als ik ergens de Drie Formulieren heb leren waarderen, in het bijzonder de Dordtse Leerregels, dan is het wel op het zendingsveld geweest. De Leerregels zijn zo Bijbels, dat waarderen we veel te weinig'.

In de dertien jaar dat ds. Vreugdenhil op het zendingsveld werkte, voelde hij steeds meer de nood dat er predikanten moesten komen. 'Ik moest in zestien gemeenten preken en de sacramenten bedienen. Vandaar dat ik er bij de deputaten sterk op aandrong dat er mannen kwamen die deze taak op zich konden nemen. Na de nodige aarzelingen bij de deputaten zijn die er gekomen'.

Het besluit om naar Nederland terug te keren namen ds. Vreugdenhil en zijn vrouw vanwege het vervolgonderwijs voor hun kinderen. 'Maar we hebben vaak gedacht: "Als de kinderen het huis uit zijn, keren we terug". Ons leven is anders geleid'. Met hun vertrek liet het zendingsechtpaar wel een dierbare herinnering achter. Op Irian was hun dochtertje Caroline overleden. 'De Heere heeft ons daar doorheen geholpen. Hij gebruikte haar sterven ook om de mensen in Landikma te leren dat we onze doden niet verbranden maar begraven'. In Nederland diende ds. Vreugdenhil nog vier gemeenten: Vlissingen (tweemaal), Lelystad, Groningen en Houten. 'Daar heb ik met zegen mogen werken'. In 2018 ging hij met emeritaat. 'Ik mag nog elke zondag uitgaan om het Woord te bedienen. Dat geeft vreugde'.

In het gesprek zegt de inmiddels 78-jarige predikant dankbaar te zijn voor de plaats die hij in de kerk mag innemen. 'Ja, er zijn soms meningsverschillen en soms reageer ik te snel. Maar ik kan zeggen met geen enkele broeder onenigheid te hebben. Als er eens iets was, hebben we dat altijd kunnen uitpraten. Er is vrede. En wat er overblijft? Geen dominee, geen zendingspredikant. Maar een arme zondaar, die zich geborgen weet in Jezus' bloed. Dit staat vast: Straks mag ik bij de Meester aanzitten, samen met vele krullenkopjes uit Irian'. ♦

Verschuivend Godsbeeld

ds. G. Clements, Gouda

In het Reformatorisch Dagblad van 21 maart bespraken de theologen dr. M.J. Paul (PKN) en dr. P.C. Hoek (HHK) 'het verschuivende Godsbeeld in de gereformeerde gezindte'. Zij signaleren een selectief Bijbelgebruik van troostvolle teksten waarbij wezenlijke aspecten van het Bijbels Godsbeeld worden gemist. Een belangwekkend onderwerp.

Dr. Paul wijt deze eenzijdigheid vooral aan de doorwerking van het postmodernisme. Ieder mag er zijn eigen waarheid op na houden. De moderne mens maakt zelf wel uit hoe de wereld is ontstaan en wordt bestuurd. Maar ook de moderne kerkmens is autonoom geworden. Hij zoekt Bijbelteksten bij moeilijke levenssituaties en vormt zich zo een troostvol beeld over Wie God voor hem is. Maar maken we ons dan geen beeld van God naar onze gedachten? De Heidelbergse Catechismus onderwijst ons bij het tweede gebod dat God eist dat wij Hem 'op geen andere wijze vereren dan Hij in Zijn Woord bevolen heeft'.

Deïsme

Verschuivingen in het Godsbeeld zijn overigens van alle tijden. Een belangrijk keerpunt in de Europese geschiedenis vormde de dag van de grote aardbeving in Lissabon, zaterdag 1 november 1755. Veel Portugezen zaten die

morgen vanwege Allerheiligen in de kerk. Door de aardbeving vluchtte men de wankelende kerkgebouwen uit, naar de benedenstad bij de zee. Daar ontwikkelde zich een tsunami die de radeloze menigte wegspoelde. Meer dan 30.000 doden waren er te betreuren. Verlichtingsdenkers als Voltaire meenden dat het geloof in Gods wijze bestuur onhoudbaar was geworden. Het deïsme won veld: God heeft de wereld wel geschapen, maar heeft Zich daarna teruggetrokken.

Atheïsme

De volgende hamerslag op het geloof in Gods wijs bestuur viel in de jaren na de Tweede Wereldoorlog. Gaandeweg begon de verschrikking van deze oorlog door te dringen en die botste met het geloof in Gods voorzienigheid dat Hij alle dingen onderhoudt en regeert. Kon men na Auschwitz nog wel in God geloven? Ook onder kerkgangers werd de bodem onder hun geloof weggesla-

gen. De kerkverlating neemt sinds de Tweede Wereldoorlog schrikbarende vormen aan. Na Lissabon kwam het deïsme op, en na de verschrikkingen van Auschwitz nam het atheïsme toe. De oorsprong van verschuivende Godsbeelden stamt uit het paradijs, toen de slang de vraag stelde: Is het ook...? De slang ontkende Gods bestaan niet, maar stelde dat Eva's belijdenis over God niet klopte. 'Gij zult de dood niet sterven'. De aanvallen op de Godsopenbaring zijn gebleven. We denken dan aan het gouden kalf als een afbeelding van de God van Israël. Of aan Marcion (*160), die onderscheid maakte tussen de wraakzuchtige God van het Oude Testament en de God en Vader van Jezus Christus.

Honger en kommer

Gelukkig is de belijdenis van Gods voorzienigheid in de gereformeerde gezindte op de Schrift gefundeerd. Toch leeft ook onder ons de vraag naar Gods bedoeling met het lijden. Waarom is er zoveel leed? Dr. Paul en dr. Hoek leggen terecht de vinger bij verschuivingen in de Godsvoorstelling die zij waarnemen in woord en geschrift binnen onze gezindte. Zij merken een selectief gebruik van troostvolle Bijbelteksten. Men spreekt van een therapeutisch Godsbeeld. Maar dan 'mis je wezenlijke aspecten van het Bijbelse Godsbeeld', zegt dr. Paul.

'God is niet alleen barmhartig maar ook rechtvaardig'. Alle moeiten en pijnen, alle doornen en distels hebben een oorzaak. De schepping was volmaakt, maar de aarde is om onzentwil vervloekt. Job stelde bij herhaling de 'waaromvraag' naar het lijden, maar wanneer hij zich voor God gesteld weet, legt hij de hand op zijn mond en verfoeit zichzelf. Christus aanvaardde de beker van Gods toorn over de zonde. Hij heeft 'de oorzaak van onze eeuwige honger en kommer, namelijk de zonde, weggenomen'. In het ootmoedig buigen onder God komt er plaats voor de rijkdom van deze genade. Lodenstein dichte over Gods wijze wegen:

*Zijn ze zuurheid, zijn ze zoetheid,
wij aanbidden, zwijgen stil,
want de wezenlijke goedheid
maakt het goed met dat zij 't wil. ♦*

► Lissabon 1755

Niet zonder elkaar

De Gereformeerde Kerken vrijgemaakt en de Nederlands Gereformeerde Kerken vinden elkaar terug

Tiemen Dijkema (red.)

uitg. Buijten en Schipperheijn; 256 blz., € 19,90

Kerkgeschiedenis is leerzaam. Dit geldt ook voor de geschiedenis van andere kerkverbanden. Dat blijkt uit het boek dat is uitgegeven bij de eenwording van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt en de Nederlands Gereformeerde Kerken, op 1 mei 2023. De twee kerken vonden elkaar weer terug, na een scheuring in de jaren zestig. De uitgave is een soort feestbundel geworden. Het is natuurlijk niet aardig om de feeststemming bij anderen te verstoren. Hoewel, heel wat gereformeerd vrijgemaakten zagen deze fusie helemaal niet zitten. Waarom niet? Omdat het een versterking was van ontwikkelingen die de vrijgemaakten zelf al doormaakten. Rond het gezag van de Bijbel en de belijdenisgeschriften waren de vrijgemaakten een stuk behoudender dan de Nederlands gereformeerden. De Nederlands gereformeerden zetten bijvoorbeeld veel eerder de deuren open voor vrouwelijke ambtsdragers. Een van hun predikanten spreekt in het boek over 'nuances in de

Schriftbeschouwing' bij de vrijgemaakten. Dat is een mooie volzin, maar in feite zegt hij dat de vrijgemaakten hun schriftgetrouwheid begonnen prijs te geven. Hoe zijn de progressieve Nederlands gereformeerden en de meer conservatieve vrijgemaakten naar elkaar toegegroeid? Niet doordat de progressieven gas terugnamen. De conservatieven gaven juist meer gas. Door steeds moderner te worden, kwamen de vrijgemaakten de Nederlands gereformeerden langszij, groeide er herkenning en leidde dit tot een kerkfusie. Dat is het leerzame én tegelijk het waarschuwend van dit boek. Daarnaast is het leerzaam om te lezen hoe diepe sporen de kerk-scheuring van destijds trok in het leven van mensen. Laten we niet meewerken aan zulke twisten! Het is duidelijk dat de gefuseerde Nederlandse Gereformeerde Kerken een stuk verleden achter zich hebben gelaten. Het gaat niet zozeer meer om de belijdenis en kerkelijke besluiten, maar om geloof, liefde, gebed, samen kerk zijn, elkaar helpen, zo lezen we. Horen we zulke geluiden in andere kerken ook? En in de Gereformeerde Gemeenten? Laten we alert zijn. Want, kerkgeschiedenis is leerzaam. Tenzij we niet van de kerkgeschiedenis willen leren.

ds. J.M.D. de Heer, Rotterdam

Druiven van de Wijnstok

ds. B.J. van Boven, ds. W. Hage, ds. G. Mouw

uitg. Gebr. Koster; 211 blz.; € 17,50

Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de Gereformeerde Gemeente te De Valk-Wekerom is een meditatiebundel uitgegeven. De twee predikanten die de gemeente gediend hebben en de huidige predikant zijn de auteurs ervan. Er is voor elke week een meditatie, waarbij rekening is gehouden met het kerkelijk jaar. Christus sprak in Johannes 15 de gelijkenis van de Wijnstok en de ranken. Daaraan is de titel van het boek ontleend. Zonder ranken brengt de wijnstok geen vruchten voort. Maar zonder wijnstok brengen ranken ook geen vrucht voort. Het lezen van deze meditatie is als het proeven van de druiven van de Wijnstok. Christus wordt gesteld in het middelpunt als de enige Middelaar en Zaligmaker.

Alles buiten Hem wordt afgesneden als onvruchtbare ranken. De weg waardoor de ranken met de Wijnstok worden verenigd wordt erin voorgesteld. De strijd die er is in de ranken vanwege het oude vleeselijk bestaan wordt erin beschreven, alsmede het onderscheid in standen van de ranken en de verzorging van de ranken door de Landman. Daarom is de smaak van deze 'druiven' goed, al komen ze van verschillende 'ranken'. We zijn ervan overtuigd dat het eten van deze 'druiven' goed is. Ze zijn rijk aan 'vitaminen' en 'gezond voor het hart'. Wij willen deze meditatiebundel van harte aanbevelen en hopen dat velen van deze 'druiven' zullen proeven. Dat ze gebruikt mogen worden om hongerige zielen te verzadigen, dorstige zielen te verkwikken en zwakke zielen te versterken. Ja, dat door het eten ervan een treurig en behoeftig volk zich zo in de Wijnstok mag verlustigen dat ze in liefde dronken worden.

ds. G. Hoogerland, Kruijningen

De ogen van God

O HEERE, zien Uw ogen niet naar waarheid?

Jeremia 5:3a

De profeet wijst op tweeërlei sfeer. De leugensfeer in godsdienstige kringen en de openbare sfeer van goddeloosheid. Het zijn twee kwaden die de Heere zeer tergen, en voor het gewisse oordeel rijp maken. Is het in onze dagen anders? Het kerkelijke leven is verpest door de geest van de wereld. Laten wij over dit alles niet gering denken, want de Heere is een God des gericht.

In de dagen van Jeremia openbaarde zich het godsdienstig en zedelijk verval op ontstellende wijze, daarom moest Jeremia het onherroepelijke gericht aankondigen. Godsdienstig en zedelijk verval zijn de voorboden van de ondergang

van de naties, bovenal van hen die leefden onder het Woord, waar de Heere Zijn Kerk had.

Het grondwoord, hier vertaald met 'waarheid', betekent: trouw en getrouwheid, soms wordt het vertaald door geloof. Zeker, het is waar, die waarheid wordt in het natuurlijk hart, naar haar diepste wezen, niet gevonden. 'Gij zijt uit de vader de duivel, en wilt de begeerte uws vaders doen', sprak Jezus tot de leidslieden van het Joodse volk. Als satan leugen spreekt, spreekt hij uit zijn eigen wezen, door zijn afval van God.

Waar is ook de rechte kennis van de waarheid onder ons? Het aanvaarden van de waarheid zoals de Heere die bekendmaakt in het midden van Zijn volk? De waarheid die naar de godzaligheid is? Omdat deze waarheid zozeer ontbreekt, ligt de massa open voor allerlei wind van leer en theorieën die met God en Zijn Woord niet rekenen.

DS. I. KIEVIT
(1887-1954)

De Kerk des Heeren moet voorgaan in waarachtige boetvaardigheid en verootmoediging voor God. De Geest der waarheid, wijsheid en openbaring van de ware kennis is ons nodig, de Geest der waarheid Die wij hebben weerstaan en bedroefd.

Alleen in Hem kan het volk des Heeren wáár zijn voor God en mensen in de diepste zin van het woord. De ogen des Heeren zijn op de rechtvaardigen, en Zijn oren tot hun geroep! ♦

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Benthuizen,
ds. G. Clements te Gouda;
te Bodegraven,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
te Goes,
ds. H.J. Agteresch te Werkendam;
te Lisse,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;
te Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. W. Visscher te Amersfoort.

BEDANKT

voor Aalst,
ds. B. Labee te Veenendaal;

voor Brakel,
ds. C. van Krimpen te Yerseke;
voor Klaaswaal,
ds. P.C. Vlot te Krabbendijke;
voor Oostkapelle,
ds. R.A.M. Visser te Apeldoorn;
voor Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
voor Zeist,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;
voor Zwolle,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid.

VERGADERING PS ZUID-WEST

Op donderdag 18 april

(9.30 uur) vergadert de Particuliere Synode Zuid-West in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Alblasserdam. Mannelijke (doop)leden zijn welkom. Op woensdag 17 april (19.30 uur) wordt een bidstond gehouden in genoemde kerk. In deze dienst hoopt ds. G.W.S. Mulder, preses van de vorige synode, voor te gaan.

AANGEPASTE DIENST GENEMUIDEN

Op zaterdag 13 april (14.30 uur) wordt in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Genemuiden een aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een

verstandelijke beperking. In deze dienst hoopt ds. A. Verschuure voor te gaan.

ENGELSTALIGE DIENST DORDRECHT

Op zondag 7 april (14.30 uur) wordt in de Julianakerk in Dordrecht (Mauritsweg 286) een Engelstalige kerkdienst gehouden voor Hongaarse studenten aan de Scholengroep Driestar-Wartburg. Voorganger is ds. W.A. Zondag. Eén van de nevendoelen van deze dienst is om Engelstaligen met het Evangelie in aanraking te brengen. Iedereen is welkom, zowel Nederlands- als Engelstaligen. Kent u mensen die u kunt uitnodigen? Door samen met uw gast(en) deze dienst te bezoeken kan de drempel wat verlaagd worden.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOUDA 9 FEBRUARI 2024

Ds. J.B. Zippro opent, als vervanger van ds. H. Brons die door ziekte afwezig is, namens de roepende kerk van Moerkapelle de vergadering. De tijdelijke preses memoreert verschillende gebeurtenissen in de gemeenten, waaronder het ambtsjubileum van ouderling P.W. Lock uit 's-Gravenzande die 25 jaar ambtsdrager was. De twaalf gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door vier predikanten en twintig ouderlingen. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. G. Clements; assessoren ds. C. Hogchem en ds. P.J. de Raaf;

quaestor ouderling G. Oosterom; scribe ouderling M.J.W. Hoek.

Meegedeeld wordt dat op 24 mei 2024 in Zoetermeer een ambtsdragersonferentie wordt gehouden over het thema interne kerkelijke eenheid. Sprekers zijn ds. G. Clements en ds. P. Mulder. De consulentenschappen zijn vastgesteld conform het voorstel van het moderamen.

Ouderling E.F. Vergunst uit Moerkapelle is benoemd tot lid van de Raad van Advies Sirjon. Ds. Hogchem wordt benoemd in de voorbereidingscommissie appenzaken en in het college van visitatoren. De classis besluit jaarlijks de primus- en secundusafgevaardigden naar de Particuliere Synode in dit college te benoemen. Dit college zal jaarlijks rapporteren in de februarivergadering over de niet-reguliere visitaties in het afgelopen kalenderjaar. Het moderamen zal richtlijnen opstellen voor deze jaarlijkse rapportage. Ouderling F.J. Hertog wordt benoemd tot catecheet voor de aangepaste catechisatie als opvolger in 2025 van ouderling G. de Vos.

Namens de classis is samen met enkele andere kerken een brief gestuurd aan een gesprek gevoerd met het College van Bestuur van Driestar-Wartburg over het besluit om de Herziene Statenvertaling vrij te geven voor gebruik in de lessen. Verschillende gemeenten hebben de verstaanbaarheid van de Statenvertaling geagendeerd. Dit onderwerp leidt tot een brede bespreking,

waarin enerzijds zorg en anderzijds waardering wordt uitgesproken over de kwaliteit en de voortgang van het werk van de Gereformeerde Bijbelstichting. De voorzitter, tevens lid van de door de Generale Synode ingestelde commissie met dit onderwerp als mandaat, geeft aan de inhoud van deze bespreking te delen met de commissie.

Een gemeente heeft de invloed en aantrekkingskracht van evangelische gemeenten geagendeerd. Verschillende gemeenten geven aan deze zorg te herkennen, met name ten aanzien van jongeren.

De jaarverslagen van de Raden van Advies van De Vluchtheuvel en van Sirjon en het Jaarbericht van de Commissie van Advies Cedrah worden toegelicht en besproken.

De begroting van de Classicale Evangelisatie Commissie laat een behoorlijk tekort zien. Er is een actie gestart om ondernemers aan te schrijven voor ondersteuning.

Tot afgevaardigden voor de Particuliere Synode Noord-West op 25 april worden verkozen de predikanten H. Brons, G. Clements, P.J. de Raaf en J.B. Zippro. Als ouderlingen worden verkozen A.G. Bregman, M.J.W. Hoek, P.C. Kok en A. van Waaij.

Na de rondvraag verzoekt de preses ouderling G. Oosterom van de roepende kerk om te eindigen.

M.J.W. Hoek, scribe

Berichten

BONDSDAG VROUWENBOND

Op dinsdag 16 april (10.00-15.15 uur) houdt de Vrouwenbond haar jaarlijkse Bondsdag. Het thema is 'Als Maria...'. We hopen stil te staan bij 'De bezinnende vrouw'. Sprekers zijn ds. A.T. Huiser (bezinning persoonlijk), ds. D. de Wit (bezinning op de vereniging), C. Stoffer (bezinning in de samenleving) en mevr. A. Janse-Pieterman (bezinning in het gezin). Tussendoor zijn er muzikale intermezzo's. Ook is er een forumdiscussie met de sprekers. De leiding berust bij ds. A. Verschuure. Plaats: Adventkerk, Vijftien Morgen 51, Veenendaal. Alle

belangstellenden hartelijk welkom.

SEKSUALITEIT EN IDENTITEIT

Worstel je met je gedrag rondom seksualiteit? Eind mei start Stichting De Vluchtheuvel een mannengroep seksualiteit en identiteit in Dordrecht. Meer informatie op: www.stichtingdevluchtheuvel.nl/ mannengroep en meld je aan.

VRIJWILLIGERS ZENDINGSdag

Op zaterdag 15 juni wordt de jaarlijkse zendingsdag gehouden in de Evenementenhal in Gorinchem. We zoeken diverse vrijwilligers: oppas

in de baby- en kindercreche (vooral in de ochtend), informatievrijwilligers, parkeerwachters (vooral van 9.00-10.30 uur), helpers bij het opruimen van de stoelen (rond 15.30 uur). Mogen we een beroep op u en jou doen? Help mee, en/of stimuleer uw kind(eren) om te helpen, en draag zo een steentje bij aan het zendingswerk. Aanmelden kan via www.zendingsdag.nl Bij vragen: tel. 0348-48 99 50.

REGIOAVOND OVER PSYCHISCH ZIEK ZIJN

Op woensdag 17 april (19.45 uur) wordt

in de Admiraal de Ruyterschool, Kerkdreef 1a, te Krimpen aan den IJssel een regioavond van Een Handreiking gehouden. Het thema is 'Pastoraat en psychisch ziek zijn'. Meer informatie op: www.eenhandreiking.nl

JONGERENAVOND IN THOLEN

Het GBS-comité van Tholen en Sint-Philipsland organiseert op vrijdag 12 april (19.30 uur) een jongerenavond over het thema 'De Eindtijd'. Spreker is ds. B.J. van Boven. Locatie: Calvin College Tholen, Zoekweg 3. Aanmelden via gbs.tholen@gmail.com

VERKOPINGEN

Berkenwoude - Op woensdag 10 april (9.00-15.30 en 18.30-20.00 uur) is er in de kerk van de gemeente te Berkenwoude een kledingbeurs. De opbrengst is geheel voor de kerkbouw. Pinnen is mogelijk. Kleding inleveren? Bel 06-37303634.

Ede - Op donderdag 11 april (9.00-12.00 en 19.00-20.30 uur) wordt in Petrakerk te Ede een kledingbeurs gehouden. Zie: www.petrakerkede.nl/kledingbeurs

Rotterdam-IJsselmonde - Op zaterdag 13 april (10.00-13.00 uur) houdt vrouwenvereniging Tryfosa van Rotterdam-IJsselmonde een verkoping in Oorden Staete, Nudenoord 38, Rotterdam. De opbrengst is voor zending en vakantieweken VBG.

Stolwijk - Op vrijdag 12 april (9.00-12.00 en 18.30-19.30 uur) is er in de kerk van de Geref. Gemeente te Stolwijk een tweedehandskledingverkoop t.b.v. Jeugdbondactie Bijbel binnen bereik.

Veen - Op vrijdag 12 april (8.30-16.00 uur) is er in Veen een tweedehandskledingbeurs. Opbrengst is voor evangelisatie in Tilburg. Locatie: Dorpshuis, Groeneweg 2. Pinnen is mogelijk.

ZANGAVONDEN

Kapelle - Petrakerk, zat. 13 april, 19.30 uur, jubileumzangavond gem. koor Crescendo en mannenkoor Ethan; leiding ds. J. IJsselstein; collecte noodhulp Moldavië.

Leeuwarden - Doopsgez. Kerk, Wir-dummerdijk 18, vr. 12 april, 20.00 uur, mannenkoor Harpe Davids, Harm Beens en Harm-Jan van der Sluis, orgel; leiding en meditatie evangelist S. de Visser; collecte voor Achter de Hoven (toegang vrij).

Rhenen - Kerk Geref. Gemeente, Achterbergsestraatweg 59a, zat. 13 april, 19.30 uur, samenzangavond m.m.v. orkest Een handvol koren, Jasper Huibers, orgel; collecte voor ZGG.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

In de maandelijkse rubriek Kort en Bondig presenteren de verschillende bonden en verenigingen zich.

Vereniging van Organisten Geformeerde Gemeenten

Graag stellen we ons in deze eerste bijdrage van de VOGG aan u voor. Onze 70-jarige vereniging stelt zich ten doel om de kwaliteit van de kerkmuziek die tijdens de eredienst klinkt te bevorderen. Daarbij richten we ons niet alleen op kerkorganisten. Aangezien de muziek die tijdens de eredienst klinkt onder de verantwoordelijkheid valt van de kerkenraad, willen we ook hen bereiken. En niet alleen kerkorganisten, maar alle liefhebbers van kerkmuziek kunnen wel iets van hun gading vinden bij onze vereniging.

Om onze doelstelling praktisch in te vullen, bieden we een aantal diensten aan en ontplooiën we verschillende activiteiten. Zo bestaat er een examencommissie die kerkenraden door middel van een vergelijkend proefspel adviseert bij de benoeming van organisten. Kerkenraden die hiervan

gebruikmaken, ervaren dit doorgaans als zeer positief. Voor organisten organiseren we cursussen, speciaal gericht op kerkelijk orgelspel. Verschillende kerkenraden hebben hun organisten als team aan zo'n cursus laten deelnemen. Een navolgenswaardig voorbeeld!

Viermaal per jaar verschijnt het verenigingsblad 'Kerk & Muziek'. Elk jaar geven we een bundel met psalmbewerkingen uit, bedoeld voor gebruik tijdens de kerkdienst. Uitgebreidere informatie over dit alles vindt u op onze website www.vogg.nu Vermeldenswaardige activiteiten zijn dit jaar de jaarvergadering in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Berkenwoude met een muzikaal programma rondom het thema 'Hollandse koraalkunst', en de orgel- en samenzangdag in de Grote Kerk te Maassluis.

We vinden het belangrijk om zoveel mogelijk kerkenraden en organisten te bereiken. Een aanzienlijk deel van de kerkenraden geeft het VOGG-lidmaatschap cadeau aan hun organisten. Kerkenraden die dit nog niet doen, willen we vragen dit ook te doen. Organisten die nog geen lid zijn: bezoek eens een verenigingsactiviteit, vraag een proefnummer aan van Kerk & Muziek en/of laat ons weten wat we moeten doen om ook voor u van betekenis te zijn (e-mail vogg@solcon.nl).

Kerkdiensten

ZONDAG 7 APRIL 2024

Aalburg 19.00 uur ds. B. Labee;
Alblasserdam 14.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Alphen aan den Rijn** 10.00 en 16.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Amsterdam** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 18.30 uur stud. W. de Jong; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Berkenwoude** 14.30 uur ds. H.J. Agteresch; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Borssele** 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Burgh-Haamstede** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. M. Boersma; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Den Haag-Scheveningen** 15.30 uur ds. W. Visscher; **Deventer** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.30 uur ds. J. Schipper; **Dinteloord** 14.30 uur ds. M. Blok; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Dordrecht** 14.30 uur ds. W.A. Zondag en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. P. Kleijer; **Ede** 9.30 uur ds. J. Schipper en 16.00 uur ds. J. Beens; **Eindhoven** 15.00 uur ds. C. Sonneveld; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Enkhuzen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 15.00 uur ds. A. Schreuder; **Ermelo** 9.30 uur ds. J. Beens en 18.30 uur ds. J. Schipper; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 14.00 uur ds. S. Maljaars en 18.00 uur ds. M. Karens; **Gorinchem** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravendaal** 9.30 en 15.30 uur stud. J. Kroon; **Groningen** 19.00 uur ds. A. Schot; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 uur ds. W.A. Zondag en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 uur ds. M. Karens en 15.00 uur ds. A.E. Brijder; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Houten** 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; **Kamperland** 10.00 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Katwijk**

aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. J. IJsselstein; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 19.00 uur ds. J. Beens; **Lisse** 19.00 uur ds. W. Harinck; **Meliskerke** 9.30 uur ds. A.E. Brijder en 14.30 uur ds. M. Karens; **Melissant** 10.00 uur ds. A.P. Baaijens en 14.30 uur ds. K. Boeder; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 14.00 uur stud. R.T. Michielse; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 15.30 uur ds. J.B. Huisman; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** (locatie: Coudorp 41) 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 14.00 uur ds. M. Boersma; **Nieuwe-Tonge** 15.00 uur (Belijdenisdienst) ds. G.J.N. Moens; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 en 15.30 uur ds. W. Silfhout; **Nieuwerkerk** 15.30 uur (H.D.) ds. C. Harinck; **Nisse** 16.30 uur stud. R.T. Michielse; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Oostburg** 10.00 en 15.00 uur stud. J. Janse; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. E. Bakker; **Oosterland** 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Oostkapelle** 9.30 (Dovendienst) en 16.00 uur (H.D.) ds. P.C. Vlot; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Oude-Tonge** 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Oudemirdum** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Poortvliet** 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rhenen** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Rijssen-Noord** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 uur ds. J.J. Tanis; **Rotterdam-Alexanderpolder** 17.00 uur ds. W.A. Zondag; **Rotterdam-Centrum** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer;

Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Soest** 18.30 uur stud. J. Kroon; **Sprang-Capelle** 15.30 uur ds. G. Pater; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 18.30 uur stud. J. Janse; **Terwolde-De Vecht** 14.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; **Tholen** 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 9.30 uur ds. D. de Wit en 15.30 uur ds. F. Mulder; **Werkendam** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 14.00 uur ds. M. Joosse; **Westzaan** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Wierden** 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Visscher; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 15.30 uur stud. W. de Jong; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwolle** 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 9 APRIL 2024

Borssele 19.30 uur ds. A. Verschuure;
Brakel 19.30 uur ds. C.A. van Dieren;
Hoogeveen 19.30 uur ds. F. Mulder;
Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Oosterland** 19.30 uur ds. G. Beens; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur stud. W. de Jong.

WOENSDAG 10 APRIL 2024

Aalburg 19.30 uur ds. M. Joosse;
Aalst 19.30 uur stud. J.C. Kriekaart;
Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar;
Benthuizen 19.30 uur ds. W.J. Karels;
Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. D. de Wit; **Doetinchem** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. E. Bakker; **Kapelle-Biezeling** 19.30 uur (bidstond PS Zuid) ds. S. Maljaars; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 19.30 uur ds. P. Kleijer; **Leerdam** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Opheusden** 19.30 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder;

Oudemirdum 19.30 uur ds. G. van Manen; **Poederoijen** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Rijssen-West** 19.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Soest** 19.30 uur ds. G.J. Baan; **Spijkernisse** 19.30 uur ds. J. Schipper; **Waardenburg** 19.30 uur ds. G. Pater; **Werkendam** 19.30 uur ds. H.J. Agteresch.

DONDERDAG 11 APRIL 2022

Alblasserdam 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Bodegraven** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Boskoop** 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; **De Valk-Wekerom** 14.15 uur (huw. bev.) ds. B.J. van Boven; **Gorinchem** 19.30 uur ds. M. Karens; **'s-Gravenzande** 19.45 uur ds. W. Visscher; **Hendrik-Ido-Ambacht** 19.30 uur ds. W. Harinck; **Herkingen** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Meeuwen** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Middelburg-Centrum** 19.30 uur ds. G.J. Baan; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Ouddorp** 19.30 uur ds. J.J. Tanis; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Puttershoek** 19.30 uur ds. A. Schot; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.30 uur ds. J.M. Evers; **Scherpenisse** 19.30 uur (Tijdrede) ds. G. Pater; **Sprang-Capelle** 19.30 uur (voor de GBS) ds. B.J. van Boven; **Westkapelle** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl.

VRIJDAG 12 APRIL 2024

Goudswaard 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; **Kootwijkerbroek** 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Rijssen-Zuid** 14.00 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; **Uddel** 14.30 uur (huw.bev.) ds. C.A. van Dieren; **Werkendam** 14.00 uur (huw.bev.) ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 15.00 uur (huw.bev.) ds. M. Boersma.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

ZONDAG 7 APRIL 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. J. Krijgsman; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.30 (Bijbeluur) en 16.00 evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar

Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GJ Alkmaar. Voor samenkomst en opgave zie onze website. De inloop is geopend op zaterdag van 11.00-15.00 uur.

Wilt u meer weten over ons werk? Kijk dan op onze website www.bijdebronalkmaar.nl of neem contact op met de evangelist J. Geerts, jan@bijdebronalkmaar.nl / 06 15954135.

Voor actuele informatie of bezoek, bezoek dan eerst onze website.

Amsterdam

Evangelist M. Vos. Evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier', Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam. Tel. (020) 6227742 / 06 38327638. Website: www.bijsimondelooier.nl Informatie: amsterdam@bijbelcentrum.nl Samenkomst op zondagmorgen om 10.30 uur, zondagmiddag een Bijbeluur om 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost. Openingsstijden inloop: dinsdag, woensdag, vrijdag en zaterdag 10.00-12.00 en 12.30-15.30 uur. Verenigingen en kerkenraden kunnen bij ons boeken kopen. U steunt daarmee het evangelisatiewerk in Amsterdam. Voor informatie en bestellingen: Mevr. S. Voshart: boeken@bijsimondelooier.nl of 0252-428390.

Breda

Inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1, Breda. Contactadres: info@inloopdelichtboei.nl Openingsstijden: dinsdag en zaterdag 10.00-12.30 uur. Iedere zondag een samenkomst om 10.30 uur. Voor actuele informatie: www.inloopdelichtboei.nl

Emmen

Evangelist C. van Druenen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen. Samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Voor vakantiegasten geldt: van harte welkom! Kringloopwinkel en Activiteitencentrum 'Bij de Tijd', Hoofdstraat 88, 7811 ES Emmen. Openingsstijden: Elke dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag van 10.30-16.00 uur. Tel. (0591) 653517, www.bijdetijdemmen.nl Coördinator: Geert Baan; coordinator@bijdetijdemmen.nl, 06 14691696.

Leeuwarden

Evangelist S. de Visser; Kerkgebouw Achter de Hoven 2-c te Leeuwarden. Samenkomsten 9.30 en 16.00 uur. Bijbeluurtje 12.00 uur. De diensten zijn vrij toegankelijk. De inloop is geopend op vrijdag en zaterdag van 11.00-15.00 uur. Heeft u zin in een wandeling door Leeuwarden? Een wandelroute kunt u afhalen tijdens de openingsstijden van de Inloop tegen een kleine vergoeding. Van harte welkom!

Overige informatie kunt u vinden op de website: www.inloophuisachterdehoven.nl. Een gift is welkom op rekeningnummer NL79 RABO 0159 3425 70 t.n.v. Deputaatschap voor Evangelisatie.

Merksem

Evangelist A. van Setten; protestants centrum 'De Bron', Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. Voor de openingstijden van De Bron op maandag t/m zaterdag verwijzen we u graag naar onze website: www.indebron.be

Rotterdam

Evangelist M. Rozema Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois. Samenkomst elke zondagmiddag om 14.00 uur. Op onze website www.indegouwstraat.nl wordt de actuele informatie weergegeven. De openingsstijden voor onze 'Inloop-winkel' zijn: woensdag van 12.30-15.00 uur en vrijdag van 15.00-20.00 uur. Van harte welkom!

Scheveningen

Christelijk centrum 'Het Kompas Scheveningen', Keizerstraat 177, Scheveningen. Samenkomst elke zondagmiddag om 14.30 uur. Van harte welkom tijdens de inloopmomenten op woensdag 10.30-12.30 uur, donderdag 13.00-15.30 uur, vrijdag 13.30-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur of breng een bezoekje aan de kringloopwinkel die geopend is op donderdag van 13.00-15.30 uur, vrijdag van 13.00-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur. U bent van harte welkom! Nadere informatie vindt u op de website www.kompasscheveningen.nl

Tilburg

Evangelist H.J. van den Boogaart; Kerkruimte: Offenbachstraat 105, 5011 EH Tilburg. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.00 uur. In Het Kruispunt worden de zondagse samenkomsten en andere activiteiten gehouden. Zie voor info en openingsstijden: www.kruispunttilburg.nl

Utrecht/Leidsche Rijn

Bijbelcentrum 'De Hoeksteen', Monarchvlinderlaan 200, Utrecht Wilt u meer weten over ons werk in de Utrechtse wijk Leidsche Rijn? Kijk dan eens op onze website www.hoeksteen-leidscherijn.nl of neem contact op met de veldwerker dhr. J. Hakkenberg, j.hakkenberg@hoeksteen-leidscherijn.nl

Advertenties

Zoekt u een mediator
of
organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl
www.bvisserconsultancy.nl

Welkom in onze B&B in Elspeet!
Vlakbij bos en hei. Info: 06 13450569
www.bbochtendgloren.nl

Op zoek naar een mediator?
Jacco Hoekman | 06-20222065
www.jhoconsulting.nl

ds. D.L. Aangeenbrugschool

Het bestuur van de Ds. D.L. Aangeenbrugschool te Terneuzen is met ingang van het nieuwe schooljaar op zoek naar:

**GROEPS-
LEERKRACHT(EN)**
midden- en bovenbouw
(dagen en groepen in overleg)

IB-er (1,5 - 2 dagen)

Wij komen graag met je in gesprek als:

- jij de reformatorische grondslag onderschrijft en die van harte wilt uitdragen;
- jij met jouw kwaliteiten ons enthousiaste team wilt versterken;
- jij graag werkt aan kwalitatief goed onderwijs.

Lijkt het je mooi om ons team in Zeeuws-Vlaanderen te versterken?

Neem dan contact op met de directiebestuurder, Meeuwes den Otter, tel. 0115 - 61 29 77 of 06 - 38 95 31 18.

Stuur je sollicitatie voor
D.V. 13 april 2024 per mail naar
m.denotter@dlagb.nl

Voor ons kantoor in Woerden zijn wij op zoek naar

- een **Coördinator membercare** (24-32 uur)
- een **Voorlichter** (32-36 uur)

Kijk voor meer informatie op
www.zgg.nl/vacatures. We zien
uit naar je sollicitatie.

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

**Uw woning in Veenendaal verkopen?
Bel dan met Wessel Berkhout!**

Wij informeren u graag over onze onderscheidende en enthousiaste werkwijze en verstrekken u graag een aantrekkelijke offerte.

0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie

**De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning**

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

www.profijtisolatie.nl

Resp-X - snelwerkend kruidentablet (NeoLife): geeft pollen minder kans, verzacht branderige ogen, helpt om vrijer te ademen. April-aanbieding
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

- Tholen (en omgeving) **0166 - 69 74 38**
- Zuid-Beveland **0113 - 26 06 81**
- Schouwen-Duiveland **0111 - 21 00 02**

begrafenisverzorgingdorst.nl
(geen crematies)

Voor een respect- en stijlvolle begeleiding

**buitenpraktijk
Mark.**

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

UITNODIGING

D.v. vrijdag 19 april 2024
Geref. Gemeente Veenendaal
Vijftien Morgen 51 - aanvang 19.30 uur

Rouwen zonder route

je weg vinden na stilgeboorte
mw. Hannah Willemsen
van Stilgeboortebegeleiding Veluwe

Reformatorische vereniging
voor ouders bij wie tijdens
de zwangerschap of kort na
de geboorte kind(eren)
zijn overleden

www.indeknoopgebroken.nl tel: 06-49 49 94 99

De Boekenhoeve onbetwist
Uw aanbiedingspecialist
Ga naar: www.deboekenhoeve.nl

Hoveniersbedrijf Sinke te Woudenberg
**zoekt een HOVENIER en HOVENIER in
opleiding of zij-instromer.**
Kennismaken of informatie?
www.hoveniersbedrijfsinke.nl
Bel Alexander: 06-51643225 of mail:
info@hoveniersbedrijfsinke.nl

Begrafenisonderneming de Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen*

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begravenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
T 0548 540 053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Karunia foundation

**Koresio woont in de
hooglanden van Papoea.
In de hut van vader en
moeder moet hij voor de
varkens zorgen. Op zijn
school komen de leraren
niet opdagen of krijgt hij
slaag.**

Het voorbeeld van Koresio is tekenend voor tienduizenden kinderen in Papoea. Een vergeten gebied met uitbuiting, geweld en geestengeloof. Karunia biedt hoog kwalitatief christelijk onderwijs in dit moeilijk bereikbare gebied.

Wij leiden jongeren op tot krachtige juffrouws en meesters en dienstbare christenen in de regio. Sinds 2006 bieden we hoop op een blijvende verandering. Helpt u ons verder?

Oprichter ds. G.J. Baan:
"de medemenselijkheid en het
liefhebben van God kruisen elkaar in
het donkere Wamena, wijzend op het
kruis van Jezus".

Doneer hier:

www.karunia.org

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

Betrokken en vertrouwd!

Hulp bij levens- en gezinsvragen, vanuit een christelijke identiteit.

hulpverlening relatie & gezin
toerusting mediation & coaching
schoolmaatschappelijk werk

www.stichtingdevluchtheuvel.nl • 0113-213098

Praktijk den Uijl

☉ HULPVERLENING
☉ COACHING
☉ TRAINING
☉ TOERUSTING

Nieuwkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke
T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

MARIA HOEVE

Nieuw in de Alblasserwaard!

VERGADEREN | OVERNACHTEN | GENIETEN

0183 - 741 030
WWW.MARIAHOEVE-HOORNAAR.NL

Terlouw Parket Ede, voor het leveren, leggen en renoveren van **houten vloeren**.
Bel Kees Terlouw op 06-24241402 of mail naar info@terlouwparket.nl

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing Bungalowpark

AL 65 JAAR VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

- * Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
- * Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
- * Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Op vakantie of er even tussenuit?
Welkom in ons vakantie-appartement voor 2 personen tussen Middelburg en Veere, www.kleinsintjan.nl

Als achterom kijken pijn doet en vooruit kijken zorgen geeft...
Christelijke hulpverlening bij:

Somberheid
Verdrach
Vragen en twijfels
Opvoeding
Zorgen in de relatie

Je hoeft het niet alleen te doen!

www.coachpraktijk-EigenWijs.nl
06-15604697
Westmaas - Elspeet

JOH. DE HEER
toetsen en meer, sinds 1898

UW ORGEL- EN PIANO SPECIALIST

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

WERKEN BIJ VAN HARBERDEN
Er is ruimte voor nieuwe collega's!

Voel de dynamiek van ondernemende klanten. Speel dagelijks in op grote en kleine vragen van klanten. Ontdek hoe jij met jouw kennis bedrijven verder helpt.

WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR:

- Aangiftemedewerker
- Fiscalist (junior / senior)
- Assistent Accountant

Neem contact op met Jacob van der Sluys
06-43821281 of jvdsluys@vanharberden.nl

VAN HARBERDEN
Prettig idee.

www.vanharberden.nl/werken-bij
Veenendaal | Ridderkerk

PSALMZANGAVOND met bovenstem
D.V. ZATERDAG 13 APRIL
GER. GEM. IN NED. - LEERDAM
 Toegang vrij! Organist: Pieter Heykoop
 19.30 uur - Col.: t.b.v. Orgelfonds

Puzzel je ook graag? Tk in bkh:
 Bunyans dream (nieuw!), Christenreis,
 Brede en smalle weg (tot 15-5 € 19,95,
 daarna € 22,50). www.ramshoorn.nl

Begrafenisonderneming STAM
 Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
 Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Bent u ook op zoek naar mooie
raambekleding? Wij komen vrijblijvend
 bij u thuis adviseren! We nemen naast
 veel kleur en stofstalen ook jarenlange
 ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314
 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

6

**Dé expert van
 budget tot
 maatwerk!**

Schuifdeurkast 200 x 215 x 65 cm (bxhxd).
 Normaal 1100,-

PAUL ROESCHER
 KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
 Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Opvoedsymposium

D.V. donderdag 18 april | 19:30 | Gorinchem

Meer weten over
 christelijk opvoeden
 in de praktijk?
 Kom naar het
 symposium van
 Bij ons thuis en
 De Banier.

Programma:

- ✓ Terug- en vooruitblik door Henriëke Hoogendijk
- ✓ Workshops:
 - Geloof** - Word wakker! Hoe krijg je vrede met God?
 - Hoop** - media in je gezin: hopeloos of hoopvol?
 - Liefde** - homoseksualiteit in je gezin
 - Vragen staat vrij** - over alle opvoedvragen
- ✓ Boekpresentatie "Robbedoezen" over J. Waterink

Wees erbij en geef je op!

Ga naar rd.nl/opvoedsymposium
 of scan de QR-code

Lukt aanmelden niet, bel 055-53 90 498.

de
 banier
 UITGEVERIJ

rd
 reformatorisch
 dagblad

Jubileumcongres

50 jaar WI-SGP

Het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP viert zijn
 50-jarig bestaan met het jubileumcongres 'Vechten
 om voorrang? Over de verhouding tussen geloof,
 wetenschap en politiek', Deo volente zaterdag 20 april
 2024 in Soesterberg.

Met bijdragen van mr. drs. B.D. Hengstmengel,
 ir. C. Stoffer en prof. dr. W. van Vlastuin e.a.

Tijd: 10.00u tot plm. 15.30u

Voor meer informatie en aanmelding (graag
 vóór 10 april) gaat u naar wi.sgp.nl/jubileum.
 Geen internet? Bel dan 010 7200 785.

Info & aanmelden

50
 jaar
 Guido de Brès-Stichting

<p>Heb jij genoeg van onrust, stress, spanning, gejaagdheid, angst, paniek, somberheid enzovoorts?</p> <p>&</p> <p>Ben jij op zoek naar ontspanning, rust in je hoofd en weer lekker in je vel zitten?</p>	<p>..laten we de oorzaak aanpakken in plaats van de symptomen</p> <p><i>Albert van den Broeke</i> www.ab-coaching.net 0625081102</p>
--	--

Jouw bruidsjurk...

-Uniek -Maatwerk -Betaalbaar

Atelier Joline www.atelier-joline.nl
Reeuwijk

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegravenisverzorging.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begravenissen

PH. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Tevens voor meditatie en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

 44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Onesiforus
NEDERLANDSE STICHTING
VOOR CHRISTELIJKE HANDREIKING

De doelstelling van de interkerkelijke stichting is het verlenen van geldelijke steun aan, met name vanwege gemoedsbezwaren, in financiële moeilijkheden geraakte personen, gezinnen e.a.

Alle hulpaanvragen worden door een commissie getoetst en besproken met de diaconie.

Om haar doel te realiseren is de stichting afhankelijk van giften, collecten en legaten.

U kunt uw bijdrage storten op:
NL36 RABO 0354 2210 00 of
NL76 INGB 0004 1778 00
t.n.v. "Onesiforus"

Bestuur:
ds. W.J. op 't Hof (voorz.)
G. Hop (secr.)
W.A. Barth
ds. A. den Hartog
J.J. van Ommeren
C. Vos

Comité van aanbeveling:
Ds. P. de Boer
Ds. D. Heemskerck
Ds. J. Roos

Adviescommissie:
F. Bouman
D.C. van der Ploeg
mr. drs. S. Visser

Aanvragen en informatie:
www.onesiforushulp.nl

Garderenseweg 106 b | 3888 LD | Uddel | info@onesiforushulp.nl

Hart voor je naaste
Hart voor de zorg
Hart voor ouderen

Onze vacatures

- Verzorgende IG
- Verpleegkundige
- Coördinator M&O/K&V
- Opleidingsadviseur
- Leerling Verzorgende IG (lj. 2 of 3)
- Leerling Verpleegkundige

Elim
ZORGGROEP SIRJON

www.elim-barneveld.nl/vacatures

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 078-6912899
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T. 001 269 720 3533
E. saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Opgestaan

In de eerste christengemeenten begroetten ze elkaar met de Paasgroet: 'De Heere is waarlijk opgestaan'.

De opstanding van de Heere Jezus hebben we afgelopen dagen weer herdacht. Het is gegaan zoals de Heere Jezus tegen Zijn discipelen had gezegd. Hij zou veel lijden, gedood worden en ten derden dage weer opstaan (Matth. 16:21). Het ging van vernedering naar verhoging. Het ging door het diepste lijden naar de hoogste heerlijkheid (Hebr. 12:2b). Het is een mysterie, een heiligeheim. Niemand die het moment van Jezus' opstanding heeft gezien. Maar: het graf was leeg!

Het is onmogelijk, zegt de van God vervreemde mens. Paulus heeft er in de hoofdstad van Griekenland over gepreekt. Er is iemand uit de doden opgestaan. Een Man Die God opgewekt heeft (Hand. 17:31). De woorden van Paulus hadden spot en hoon tot gevolg.

Het geeft onuitsprekelijke troost, zegt het kind van God. Door Jezus' opstandingskracht krijg ik deel aan Zijn gerechtigheid. Door Zijn kracht word ik opgewekt tot een nieuw leven. Dat betekent sterven aan alles wat van de oude mens is en de nieuwe mens aandoen. Het beeld van God wordt weer in Gods kind hersteld. Zo zeker Jezus uit de doden is opgestaan, even zeker zal iedereen die in de Heere Jezus gelooft een zalige opstanding kennen. Zijn opstanding is daarvan de garantie. Lees antwoord 45 van de Heidelbergse Catechismus maar eens aandachtig door.

Eenmaal breekt de dag aan dat wij allemaal zullen opstaan. Het zal gebeuren op de laatste dag van deze wereld. Daniël heeft eeuwen tevoren al van deze dag geprofeteerd: 'En velen van hen die in het stof der aarde slapen, zullen ontwaken, dezen ten eeuwigen leven, en genen tot versmaadheden en tot eeuwige afgrijzing' (Dan 12:2). Biedt Zijn/jouw opstanding jou troost? ♦

Leestip: Heidelbergse Catechismus, Zondag 17; Markus 16:1-8

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Uit:

Het levenslied van Robert

De vrienden Andrew Bonar en Robert McCheyne spreken over hun reis naar Israël. Beiden hebben aantekeningen gemaakt maar wie zal het verslag maken? 'Vooruit, ik wil het proberen met jouw aantekeningen erbij', zegt Andrew. 'Hoe gaat het nu met je, voel je je alweer iets sterker worden?'

Robert zucht. 'Het is een wonder dat ik behouden thuis ben gekomen. Ik dacht werkelijk op het schip te zullen sterven. Mevrouw Thain nodigde me na onze grote reis uit een poos rust te nemen op Heathpark, haar landgoed'.

Andrew knikt. 'Ze is als een moeder voor je. Doe je het?'

'Je kent me toch wel een beetje. Ik heb gezegd dat ik graag een toevluchtsoord zou hebben zoals Elia bij de beek Krith, waar ik mijn eigen hart, mijn Bijbel en mijn God beter kan leren kennen. Maar alleen van de doden in de Heere wordt in de Bijbel gezegd dat zij rusten mogen van hun arbeid. De tijd is kort, mijn tijd vooral en de zielen zijn zo kostelijk. Ik moet als een stervende tot stervenden spreken'.

'Maar je moet wel voldoende rust nemen om je taak in de gemeente te kunnen doen'.

'Elke dag ga ik er met mijn pony op uit en vanmorgen vroeg heb ik alweer een prachtige wandeling door de sneeuw gemaakt. Ik kan dan mediteren en tegelijk heb ik ontspanning'.

'Hoe is het in Dundee?' vraagt Andrew. 'Zijn de kerken nog steeds overvol?'

'Het is wat rustiger geworden. We hebben vorig jaar bijzondere bedieningen van het Heilig Avondmaal mogen hebben. De Heere was duidelijk in ons midden. Maar de gemeente heeft leiding nodig. De Heere gaat door met Zijn werk, maar helaas zijn bij velen de overtuigingen over'.

Robert bekijkt intussen zijn post. 'Kijk eens aan, een briefje van mijn jonge vriend Johnnie Thain'. Robert leest: 'Ik zou u graag een briefje schrijven en ik hoop dat u me terug wilt schrijven'. ♦

Vraag en antwoord

door
ds. **Labee**

Verdienste en toepassing

De Zaligmaker wordt altijd Middelaar 'van verdienste én toepassing' genoemd. Maar toepassen is toch het werk van de Heilige Geest?

God de Zoon

Het is inderdaad juist om te spreken over de Borg, Jezus Christus, als Middelaar van verdienste én toepassing. De zaligheid is door Hem verdiend in de staat van Zijn vernedering: door Zijn menswording, lijden, kruisdood, sterven en nederdaling ter hel. Onze Dordtse vaders spreken over die heerlijke verdienste en verbinden dat met name aan Goede Vrijdag: 'Deze dood van den Zone Gods is de enige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden; van oneindige kracht en waardigheid, overvloediglijk genoegzaam tot verzoening van de zonden der ganse wereld' (Dordtse Leerregels, hoofdstuk II, par. 3). Maar nu is het ook nodig dat die verdiende zaligheid wordt toegepast. Dogmatisch zeggen we dan: Christus past de verdiende zaligheid toe in de staat van Zijn verhoging.

Het trof ons onlangs dat in 'Het Schatboek' van Zacharias Ursinus (1534-1583) hierover meer te lezen is. Dat onderwijs is te vinden bij de uitleg van Zondag 17 van onze Heidelbergse Catechismus. Het gaat daar over het nut van de opstanding van Christus, dicht bij de zinsnede: 'Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding den dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken' (antwoord 45a). De catechismus-opsteller schrijft dan: 'De opstanding van de Middelaar was nodig, opdat Hij ons Zijn weldaden deelachtig zou maken. De Middelaar moest verdienen en wat Hij verdiend heeft, moest Hij ook toepassen. Dit had Hij niet kunnen doen als Hij in de dood gebleven was. Opdat wij zouden weten dat Hij voor ons volkomen voldaan had, moest Hij ook opstaan. Want als Hij in de dood gebleven was, zou dat een bewijs geweest zijn dat Zijn voldoening niet volkomen geweest zou zijn. Hij zou dan namelijk in gebreke gebleven zijn, omdat Hij door de last van de zonden

overwonnen zou zijn. Waar de dood is, is immers ook de zonde. Het was noodzakelijk dat Hij opstond: enerzijds opdat wij zouden weten dat Hij volkomen betaald heeft; anderzijds opdat Hij volkomen zou betalen (...). Ursinus vervolgt zijn betoog door te stellen: 'Dezelfde Middelaar moest sterven en opstaan, verdienen en Zijn verdiensten toepassen, volgens deze Schriftwoorden: "Dewijl de dood door een mens is, zo is ook de opstanding der doden door een Mens" (1 Kor. 15:21), "Ik geef hun het eeuwige leven" (Joh. 10:28) en "Mijn Knecht David...zal hen weiden" (Ezech. 34:23).

God de Heilige Geest

De vraag die blijft staan, is niet zo moeilijk. Inderdaad mogen we spreken over de toepassende bediening van de Heilige Geest. De Middelaar wil Zijn arbeid in een zondaarshart verrichten dóór Zijn Woord en Geest. Om het kort en bondig te zeggen, gebruiken we graag vraag en antwoord 54 van de Heidelberger: 'Wat gelooft gij van de heilige, algemene Christelijke Kerk? Dat de Zone Gods uit het ganse menselijk geslacht Zich een gemeente, tot het eeuwige leven uitverkoren, door Zijn Geest en Woord, in enigheid des waren geloofs, van den beginne der wereld tot aan het einde vergadert, beschermt en onderhoudt; en dat ik daarvan een levend lidmaat ben en eeuwig zal blijven'.

De Zaligmaker, Die de zaligheid van de bruidskerk heeft verdiend, past al eeuwenlang Zijn verdiensteschat toe in zondaarsharten. En dat doet Hij door Zijn Geest en Woord. Lezer(es), bent u op déze wijze een 'levend lidmaat' geworden van die gemeente, die eeuwig zalig wordt? Dan kent u een Middelaar van verdienste én toepassing. ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.